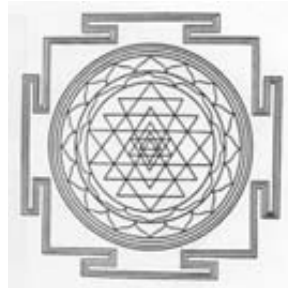

Wat het betekent om theosoof te zijn

– C.R.N. Swamy

Nergens in de Constitutie en Regels van de Theosophical Society wordt het woord ‘theosofie’ gedefinieerd of verklaard. Maar het woord ‘Theosophical’ in de titel van de Society geeft de aard van de Society aan en de reikwijdte van haar activiteiten. Een theosoof is iemand wiens leven de eigenschappen weerspiegelt die worden aangegeven door de term ‘theosofisch’. Daarom is het allereerst noodzakelijk om een echt begrip te hebben van wat theosofie is en wat het betekent.

De heer C.R.N. Swamy was Internationaal Penningmeester en daarvoor General Secretary van de TS in Birma.

Theosofie betekent letterlijk ‘Godwijsheid’ of ‘Goddelijke Wijsheid’ (*Brahma Vidya*). Als we voorlopig even voorbijgaan aan de term ‘God’ of ‘Goddelijk’, wat is Wijsheid dan precies? Wij moeten duidelijk onderscheid maken tussen ‘kennis’ en ‘Wijsheid’. In het kort gaat kennis over voorwerpen buiten ons, begrepen door de zintuigen (van zien, horen, ruiken, proeven en aanraken) die alle naar buiten gericht zijn. Het denkvermogen, in zijn lagere aspect, als het analytisch, concreet of kritisch denkvermogen, verifieert alles wat de zintuigen aan informatie binnenbrengen, rubriceert dit in diverse categorieën qua vorm, gedaante, maat, kleur enz. en daarbij krijgt alles een naam. Deze vormen, gedaanten en namen worden opgeborgen in het geheugen en kennen is het mentale proces waarmee iedere nieuwe ervaring van de wereld, zoals binnengebracht door de zintuigen, gerelateerd wordt aan voorbijherinneringen van soortgelijke aard – en het nieuwe voorwerp wordt opgeborgen als weer een bekend voorwerp.

Aldus is kennis de herkenning van een nieuw ding of idee dat door het denkvermogen wordt aangeboden in termen van namen, vormen of ideeën die in het verleden al in het geheugen waren opgeslagen.

Dit artikel komt ook als top-artikel op de website www.theosofie.nl

Dus is het een begrijpen van iets in de tegenwoordige tijd in termen van de verleden tijd; het relateren van het huidige met het voorbije en de relatie ervan met het verleden kennen. Het analytisch denkvermogen begrijpt de vele uiterlijke objecten, die gezien worden als verdeeld en afgescheiden van elkaar, alleen in termen van naam en vorm. Het gaat om met een universum dat beperkt is in termen van tijd, ruimte en oorzaak. Het denkvermogen snijdt ieder van deze drie in kleinere delen of fragmenten – zoals verleden, heden en toekomst in tijd; van richtingen en dimensies met betrekking tot ruimte; en van de keten van oorzaak en gevolg en de transformatie van iedere oorzaak in een gevolg en het gevolg in een oorzaak. Dit hele proces is een poging om de objectieve wereld en het universum buiten ons te begrijpen. Het betreft het ontelbare aantal materiële objecten waarmee de zintuigen ons in contact brengen.

**Pas wanneer alle zelfzuchtige
begeerten gedood zijn, ook
begeerte naar persoonlijke vooruit-
gang op het Pad ter wille van onze
eigen bevrijding, is men geschikt
voor leerlingschap.**

Wanneer de zintuigen en het denkvermogen naar binnen gekeerd zijn in een poging tot het begrijpen van, niet de vele onderwerpen buiten ons, maar het ene en enige onderwerp – het ‘ik’, de kenner die tracht te kennen en begrijpen – dan komt er een weten waarin het onderwerp zichzelf kent als niet afgescheiden van de voorwerpen maar in essentie één ermee. Deze kennis van de Essentie die een holistische ervaring geeft van de schijnbaar afgescheiden dingen of wezens, ieder met zijn eigen uniekheid, is ware Wijsheid. Broeder Sri Ram vatte het onderscheid tussen kennis en Wijsheid op zijn kenmerkende manier, als volgt samen:

‘Wijsheid gebruikt kennis en vormt het om tot prachtige en dienstbare vormen.’

Wanneer wij Wijsheid leren begrijpen als geassocieerd met de term ‘Godelijk’, zoals de ‘Godelijke Wijsheid’, die theosofie is, betreden wij nog diepere gebieden – niet alleen van het denken en de gedachten, maar van bewustzijn en zijn. Theosofie is ‘Gods kennis van zichzelf’. Wanneer Godelijke Wijsheid daagt in de mens, kent hij zichzelf en kent hij ook Gods kennis van zichzelf; hij kent zichzelf als zijnde van dezelfde Godelijke Essentie.

Theosofie is die Wijsheid die de fundamentele en wezenlijke eenheid van de aard of essentie van de mens openbaart, en de aard of essentie van God – de Zonnelogos – waarin hij ‘leeft en beweegt en is’. De studie die tot deze Wijsheid leidt is niet alleen het trachten te begrijpen met het denkvermogen, of voorwerpen of ideeën verzamelen om in hokjes te stoppen in ons geheugen. Het betreft een openen en gebruiken van vermogens die veel verfijnder zijn dan ons normale denkvermogen. Wij moeten beginnen ons hogere verstand te gebruiken, het abstracte denkvermogen, dat functioneert op niveaus die liggen voorbij naam en vorm, voorbij alle gevoel van afgescheidenheid. Als dit bereikt is, moeten wij nog dieper gaan om te beginnen te functioneren door middel van onze intuïtieve vermogens, die functioneren door een proces van identificatie of verbondenheid, waarbij wij de ander kennen als één met de kenner door een proces van het eenworden van ons bewustzijn met het bewustzijn van wat gekend moet worden, en aldus ‘inzicht’ verkrijgen van het te kennen voorwerp, en niet alleen het kennen van zijn uiterlijke vorm en gedaante. Nog hoger is het kennen door de krachten van de Wil – van *atma* – waarin er geen spoor mag zijn van enig gevoel van afgescheidenheid van het ‘ik’ van het ‘niet-ik’. Dit alles wordt bereikt door juiste meditatie en *sadhana*, hetgeen een proces is van innerlijke transformatie.

De theosofie openbaart ons de methode van een dergelijke ontplooiing en het pad

dat leidt naar menselijke vervolmaking. Een van de grootste gaven die de theosofie de mensheid gebracht heeft is de boodschap dat vervolmaking mogelijk is voor iedere man en vrouw en dat er zulke volmaakte mensen zijn, de Meesters van Wijsheid en Mededogen, die serieuze aspiranten helpen en leiden langs het pad tot vervolmaking.

Er is veel informatie gegeven over deze Grote Wezens die het spirituele Innerlijk Bestuur der Wereld vormen dat de evolutie van alle leven op deze aardbol leidt. De vereisten die noodzakelijk zijn om toegang te krijgen tot dit pad (dat een pad is van leerlingenschap onder de Grote Wezens) worden ook duidelijk uiteengezet in de moderne theosofische literatuur.

In dit opzicht is het belangrijkste dat wij voor ogen moeten houden dat deze grote wezens, de Meesters van Wijsheid, ieder gevoel van een afgescheiden 'ik' geëlimineerd hebben. Dat is in feite echt wat menselijke bevrijding betekent – de bevrijding van het menselijk bewustzijn van de illusie van een afgescheiden 'ik'. Het is als de dauwdruppel die in de glanzende zee glijdt, of de zee die zich leegt in de dauwdruppel. Zonder enig gevoel van afgescheidenheid hebben de Meesters geen persoonlijke voorkeuren of persoonlijke liefde. Als zij serieuze aspiranten aannemen als leerlingen is dat alleen maar omdat zij helpers nodig hebben bij hun grote taak van het bevorderen van de menselijke en sub-menselijke evolutie op deze planeet.

De nood is groot en daarom zijn de Grote Wezens bereid om diegenen onder ons op te leiden die werkelijk serieus zijn en toegewijd om snelle vooruitgang te boeken op het Pad, ondanks al onze tekortkomingen. Maar diegenen die zichzelf

aanbieden voor het leerlingenschap mogen niet gedreven worden door enig verlangen naar persoonlijk gewin of persoonlijke redding of bevrijding, of begerig dat zijzelf kunnen ontsnappen aan de ellende van geboorte en dood zonder aan anderen te denken. Pas wanneer alle zelfzuchtige begeerten gedood zijn, ook begeerte naar persoonlijke vooruitgang op het Pad ter wille van onze eigen bevrijding, is men geschikt voor leerlingenschap.

Het voornaamste doel van de Theosophical Society is het vormen van een kern van de Universele Broederschap der mensheid – de broederschap van de mensheid met alle andere natuurrijken, sub-menselijk en supermenselijk.

De Grote Wezens beseften de dringende noodzaak voor het tot stand komen hiervan, zodat de mensheid de kracht van het atoom die al snel binnen bereik van de mensen zouden komen, verstandig zou kunnen gebruiken. Elke dag wordt die noodzaak dringender. De Theosophical Society is er niet in geslaagd om helemaal te voorkomen dat atoombommen op weerloze steden gegooid werden aan het einde van de laatste wereldoorlog. Nu hebben bepaalde landen in de wereld de mogelijkheid verworven om kernenergie te gebruiken die alle gevoelig leven op aarde kan vernietigen. Laat ons gehoor geven aan de oproep die uitging van de Grote Wezens meer dan honderd jaar geleden om 'de paar sterke handen te versterken, die de machten van de duisternis weerhouden van het behalen van een volkomen overwinning'. Het lot van de wereld hangt af van de manier waarop theosofen reageren op die oproep.

Uit: *The Theosophist*, november 2002
Vertaling: A.M.I.